

ไม่พอใจเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืน... ต้องอุทธรณ์ตามเวลา ก่อนฟ้องคดี !

นางสาวจิตาภา มุสิกชนเสกฐ์ พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

กรณีที่รัฐเวนคืนที่ดินของเอกชนเพื่อนำไปใช้จัดทำบริการสาธารณะ รัฐจะต้องจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่เอกชน อันได้แก่ ค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน ค่าทดแทนความเสียหายที่ได้รับจากการเวนคืน และหากผู้ถูกเวนคืนที่ดินเห็นว่าการกำหนดค่าทดแทนไม่เป็นธรรมหรือไม่พอใจจำนวนเงินค่าทดแทน จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยในทันทีที่ได้รับคำสั่ง... ไม่ได้ครับ !

เพราะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อน นั่นคือ การอุทธรณ์หรือโต้แย้งภายในฝ่ายปกครองตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ ต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทน และหากผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ คือ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนหรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พิจารณาอุทธรณ์แล้ว ยังไม่เป็นที่พอใจหรือไม่ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์

ปัญหาว่า หากผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนในวันถัดจากวันสุดท้ายของกำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด และผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่รับคำอุทธรณ์ เนื่องจากยื่นเกินกำหนดระยะเวลา ศาลปกครองจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาหรือไม่

อุทธรณ์จากคดีปกครองในวันนี้

เป็นกรณีที่เจ้าของที่ดิน (ผู้ฟ้องคดี) ถูกเวนคืนที่ดินบางส่วนเพื่อสร้างทางหลวง เห็นว่ากรมทางหลวง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินที่ไม่เหมาะสมไม่เป็นธรรม จึงยื่นอุทธรณ์แต่เป็นการยื่นเกินระยะเวลาที่กฎหมายเวนคืนกำหนดไว้ รัฐมนตรีจึงไม่รับอุทธรณ์ จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีการพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมทางหลวง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนเพิ่มขึ้น

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปรับเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืน และแจ้งให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ยื่นอุทธรณ์โดยนำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับคำอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ กรณีจึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คผ. ๑๕๘/๒๕๖๑)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีที่สุดสำหรับผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการเวนคืนที่ดินจากรัฐ ที่เห็นว่าจำนวนเงินค่าทดแทนที่รัฐกำหนดให้นั้นไม่เป็นธรรม หากมีความประสงค์ที่จะยื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยให้รัฐจ่ายค่าแทนที่ดินเพิ่มขึ้น จะต้องดำเนินการ

โต้แย้งคัดค้านโดยยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายใน ๖๐ วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่ให้มารับ
เงินค่าทดแทนก่อน หากไม่ได้ดำเนินการในขั้นตอนดังกล่าวก่อนฟ้องคดีต่อศาลหรือดำเนินการภายหลังจาก
สิ้นสุดระยะเวลาอุทธรณ์โต้แย้งแล้ว ในทางกฎหมายถือว่าไม่ได้ดำเนินการในขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด
ก่อนฟ้องคดีต่อศาล และถือว่าไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (ประกาศตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕๕
และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)
